

ПРОГРАМА

**розвитку Дніпропетровського національного
історичного музею ім. Д.І. Яворницького на
2019-2023 рр.**

“Метою діяльності Закладу є робота із збирання, збереження, наукового вивчення і популяризація пам’яток історії та культури народу України, інших народів світу з використанням музейних форм діяльності, а також формування національної гідності, історичної свідомості, сприяння духовному відродженню народу, підвищенню його культурного рівня, збереженню національної історичної спадщини”.

За Статутом КЗК “ДНІМ” ДОР”

Пріоритетні цілі реалізації програми:

- розширення та вдосконалення сучасної музейної інфраструктури;
- розроблення, впровадження та просування нових музейних продуктів і послуг;
- розвиток партнерських відносин із закладами та організаціями у галузі культури, освіти, науки тощо.

Основоположні принципи розвитку музею:

- відповідність українським та міжнародним музейним стандартам;
- інноваційність (впровадження нових технологій);
- відкритість;
- традиційність (збереження потенціалу музею, якому майже 170 років).

Музей сьогодні

- **1849** р. - заснування Громадського музею старожитностей;
- **290** тис. музейних предметів зберігається в фондах;
- **250** тис. відвідувачів щорічно;
- **100** виставок кожного року;
- **6000** екскурсій щорічно;
- **122** музеї області, для яких ДНІМ є науково-методичним центром;
- **58** наукових співробітників (**6** кандидатів історичних наук, **4** заслужених працівника культури, **2** нагороджених орденами України);
- **7** структурних підрозділів.

Знакові досягнення

- створено перший в Україні музей, присвячений історії самоврядування;
- разом з громадськістю створено перший в Україні музей, присвячений подіям АТО;
- проведено реекспозицію діорами “Битва за Дніпро” (модернізація новими технічними засобами, реставрація художнього полотна, одного з найбільших в Європі);
- проведено 5 Всеукраїнських музейних фестивалів (за участі більше 100 музеїв України щоразу);
- 40 видань за останні роки;
- розроблено та втілено оригінальний формат заходів “Ніч музеїв” (щорічно відвідують до 4 тисяч осіб);
- найбільша в Україні колекція кам'яної пластики (за останні 10 років збільшилася з 86 до 102 стел та статуй).

Музей: Science

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	наукові дослідження з історії нашого краю з найдавніших часів до сьогодення (розробляється близько 120 тем)	- проведення форумів з актуальних проблем, - сприяння доступу до джерел інформації	- створення наукового продукту (статей, монографій, довідкових видань, тощо), - нових експозицій, виставок.
2019-2021	видавнича діяльність	наукові збірники: <ul style="list-style-type: none"> ■ закінчити роботу над серією "Епістолярна спадщина академіка Д.І. Яворницького." Вип.7-8 - "Листи різних осіб та офіційних організацій до Д.І.Яворницького"; ■ науково-популярну книгу "Хранителі вічності" (про колекцію кам'яних статуй музею); ■ наукові збірники за результатами наукових конференцій музею	
2022		каталоги: <ul style="list-style-type: none"> ■ "Олександр Поль і його колекція" ■ „Музичні інструменти в колекції музею" ■ „Особові музейні фонди діячів місцевого самоврядування" ■ "Кахлі XVII - XVIII ст. з колекції ДНІМ".	
2019, 2023			
2020			
2021			
2022			
2023			

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	археологічні розкопки в Дніпропетровській області	- 2 наукові експедиції, 1 розвідка щорічно; - наукові звіти до ІА НАНУ, статті; - програма “Археологічний туризм” (прес-тури, студентська практика, заходи для меценатів тощо)	-поповнення колекції; -введення до наукового обігу нових пам'яток; -популяризація археологічних знань; - нові джерела фінансування.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	проект “Повернення до життя” (здійснення реставраційних заходів/робіт)	<ul style="list-style-type: none"> - моніторинг колекції; - обладнання реставраційної майстерні, забезпечення її матеріалами; - регулярна переатестація фахівців	<ul style="list-style-type: none"> - покращення якості зберігання; - актуалізація експозиційної та виставкової діяльності.
2022-2023		реставраційні заходи настінного живопису у Меморіальному будинку-музеї Д.І. Яворницького	
2020-2023		програма “Народна реставрація” (залучення благодійних коштів через створення спеціалізованих виставок)	

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2020	реекспозиція залів: - №7 "Дніпропетровська область в роки Другої світової війни (1939-1945рр.)"	<ul style="list-style-type: none"> - створення наукової документації; - художнього проекту; - проведення ремонтних робіт;	<ul style="list-style-type: none"> - актуалізація експозиції; - відповідність сучасним історичним поглядам, європейським стандартам.
2021-2022	- №8 "Дніпропетровська область з 1946 р. до сьогодення"	<ul style="list-style-type: none"> - створення електронного контенту; - монтаж експозиції	

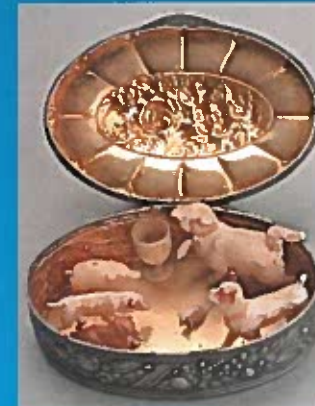

Музей: Events

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019 2020 2021 2022 2023	<p>проект “В гостях у ДНІМа”</p> 	<p>програма “Музеї України в гостях у ДНІМа” 4-й етап: виставки з</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Чернігівського обласного історичного музею ім. В.В. Тарновського; ▪ Львівського музею історії релігії; ▪ Муніципального музею особистих колекцій ім. О. Блещунова; ▪ Полтавського краєзнавчого музею ім. В. Кричевського; ▪ Національного музею українського народного декоративно мистецтва	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення кількості відвідувачів; - сприяння культурній консолідації суспільства.
2019-2023		<p>виставки з приватних колекцій та творів митців України й краю (до 25 виставок щорічно):</p> <ul style="list-style-type: none"> - авторські ляльки студії “Натхнення”; - фотовиставки клубу “Автор”; - геологічна колекція П.М. Баранова; - Центр Української культури “Коло Калинове” тощо.	<ul style="list-style-type: none"> - налагодження діалогу між митцем/колекціонером та суспільством; - підтримка творчих особистостей; - ознайомлення мешканців області з новими культурологічними проектами.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	“Золота скарбниця музею” (постійна експозиція)	<ul style="list-style-type: none"> - обладнання приміщення; - створення експозиції	<ul style="list-style-type: none"> - популяризація колекції; - збільшення туристичної привабливості музею.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	проект “Музей школі” (цикли інтерактивних музейних заходів для школярів)	<ul style="list-style-type: none"> – менторські курси для викладачів історії, керівників шкільних музеїв; – розробка актуальної програми заходів з урахуванням шкільної програми та знакових дат	<ul style="list-style-type: none"> – формування гуманістичних ідей; – підвищення рівня патріотичної свідомості; – виховання музейної культури.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	проект “Батьки і діти: разом цікавіше” (сімейне відвідування музею)	програма “Вихідні з музеєм” : міні-виставки з майстер-класами, інтерактивні заходи, авторські екскурсії	<ul style="list-style-type: none"> – сприяти формуванню спільних інтересів дітей та батьків; – створення сталої звички проведення родинного дозвілля в музеї.
2019-2023		програма “Дитячий острів” : дитячий майданчик, де у ігровій і розважальній формі діти зможуть познайомитись з історією краю; <ul style="list-style-type: none"> – розробка спеціалізованих ігор, квестів; – обладнання приміщення	
2019-2021	дитячий міжмузейний проект “Історія трамваю”	<ul style="list-style-type: none"> – залучення музеїв Одеси, Бердичева, Києва, Харкова, Кременчука, Кропивницького; – створення виставки дитячих робіт, мультиплікаційного фільму	- підвищення інтересу дітей до історії Батьківщини.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	проект “Музей без обмежень” для людей з різними фізичними та соціальними потребами	<ul style="list-style-type: none"> – співробітництво з реабілітаційними центрами, спеціалізованими інтернатами; – обладнання музейних приміщень (ліфт, підйомник, пандус); – створення тактильної станції; – розробка виїзних занять для спеціалізованих закладів; – організація арт-терапевтичної музейної студії	<ul style="list-style-type: none"> – соціальна адаптація; – підвищення рівня доступності.
2020			
2020			
2021			
2022			
2021	проект “Комфортний музей”	<ul style="list-style-type: none"> – створення коворкінг-центру (з проведенням майстер-класів); – облаштування музейної крамнички для продажу сувенірів, видань музею (використання онлайн замовлень); – створення рекреаційного простору для відвідувачів	<ul style="list-style-type: none"> – підвищення туристичної привабливості закладу; – додатковий комфорт та зручність для відвідувачів; – місце для спільної творчості.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	проект “Живий музей” (вечірні та нічні театралізовані інтерактивні музейні заходи)	<ul style="list-style-type: none"> - розробка наукових тем та сценарних планів; - залучення творчих колективів театрів, академії музики, училищ, коледжів та ін. <p>Проведення нових вечірніх та нічних сеансів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Ніч музеїв”; - “Володарі степу: половці”; - “Вальпургієва ніч”; - “Новий рік в музеї” тощо	<ul style="list-style-type: none"> - зростання привабливості музею; - налагодження міжсекторальних зв'язків; - популяризація історичного минулого краю.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	проект “Атланти музею”	“Музейна вітальня” для корпоративного дозвілля, меценатів, друзів музею	<ul style="list-style-type: none"> – розширення кола меценатів та друзів музею; – збільшення надходжень коштів.
2019-2023	рекламний проект ProMuseum 	<ul style="list-style-type: none"> – реклама музейного комплексу через ЗМІ, власний сайт, соціальні мережі (проекти з медіа-компаніями); – створення відеороликів для поширення через соціальні мережі; – розвиток проекторної реклами; – створення поліграфічної реклами	<ul style="list-style-type: none"> – підвищення якості музейного продукту; – збільшення кількості відвідувачів.

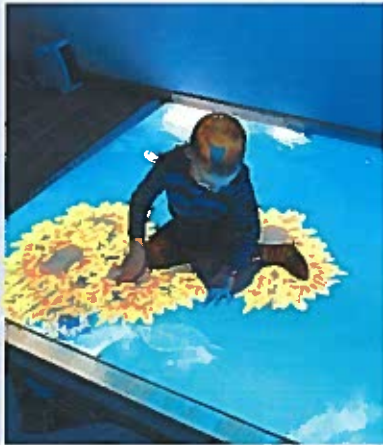

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2021	VI Всеукраїнський музейний фестиваль “Роль особистості в історії”	– організаційні заходи (розробка програми, залучення ЗМІ, пошук фінансування, залучення партнерів тощо)	– підвищення авторитету музею, професійного рівня музейників; – підвищення позитивного іміджу області; – збільшення кількості відвідувачів; – консолідація музейної спільноти України.

Музей: Future

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	впровадження сучасних технологій у музейний простір	<ul style="list-style-type: none"> – застосовувати сучасні мультимедійні технології в експозиційних залах музею (сенсорні екрани, інтерактивна підлога, використання доповненої реальності, система аудіо гідів, тощо);	<ul style="list-style-type: none"> – покращення комунікації з відвідувачем; – підвищення якості музейного продукту.
2020		<ul style="list-style-type: none"> – створити віртуальну подорож з ефектом присутності залами музею і його колекцією;	
2021		<ul style="list-style-type: none"> – аплікація для смартфонів по музейному комплексу; – інтернет-гра на музейну тематику;	
2022		<ul style="list-style-type: none"> – створити можливість придбати інтернет-квиток на музейні екскурсії та заходи	

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	проект “Експонат: новий вимір” (дигіталізація музейної експозиції та фондів, удосконалення пошуково-інформаційних програм обліку та зберігання музейних предметів)	<ul style="list-style-type: none"> – спільні проекти з ІТ компаніями (DonQcг та ін.); – співробітництво з електронними ресурсами (Google, Wikipedia, музейні сайти тощо); – 3D моделі знакових експонатів (200 експонатів щорічно: кам'яна пластика, козацька зброя, засоби пересування, кераміка, порцеляна, етнографічна колекція тощо)	<ul style="list-style-type: none"> – доступність інформації про колекцію та її популяризація; – поглиблення наукових підходів до музейних предметів; – актуалізація сучасних напрямів у музейній справі.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	формування сучасних підходів до кадрової політики	<ul style="list-style-type: none"> – організувати новий сектор музейного менеджменту і фандрайзингу; – постійні маркетингові дослідження попиту населення; – участь співробітників у семінарах, тренінгах, стажуваннях обласного, регіонального, загальноукраїнського, міжнародного рівнів	<ul style="list-style-type: none"> – підготовка музейних фахівців нової формації.
2019-2023	участь у грантових програмах	<ul style="list-style-type: none"> – створення актуальних проєктів; – залучення установ та організацій до спільної роботи	<ul style="list-style-type: none"> – залучення коштів; – підвищення якості музейного продукту.

Строки	Зміст	Механізм реалізації	Очікувані результати
2019-2023	міжгалузеве співробітництво з науковими та культурними закладами України	<ul style="list-style-type: none"> – наукові конференції з проблем краєзнавства, музеєзнавства, історії України, реставрації, що проводяться на базі вищих навчальних закладів, музеїв, реставраційних центрів України	<ul style="list-style-type: none"> – підвищення авторитету музею у професійному колі; – сприяння створенню нового оригінального музейного продукту.
2019-2023	міжнародне співробітництво	<ul style="list-style-type: none"> – створення спільних виставкових проєктів з посольствами Франції, Бельгії, Польщі, Німеччини, службою Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, Українським кризовим медіа-центром тощо	<ul style="list-style-type: none"> – активізація виставкової роботи; – ознайомлення мешканців краю з культурно-історичними особливостями різних народів.

Музей: Infrastructure

об'єкт	строки	роботи
будинок історичного музею на пр. Д.І. Яворницького, 16	2019-2020	<ul style="list-style-type: none"> - реставрація фасаду; - ремонт даху; - переобладнання охоронної та протипожежної сигналізації; - встановлення системи клімат-контролю;
	2021-2023	<ul style="list-style-type: none"> - ремонт залів, фондів приміщень.
будинок музею "Літературне Придніпров'я" на пр. Д. Яворницького, 64	2019	<ul style="list-style-type: none"> - реставрація фасадів;
	2020-2021	<ul style="list-style-type: none"> - ремонт другого поверху; - переобладнання охоронної та протипожежної сигналізації;
	2022-2023	<ul style="list-style-type: none"> - встановлення системи клімат-контролю; - підготовка залів до створення експозиції.
будинок Музейного центру О.П. Блатської та її родини на вул. Князя Ярослава Мудрого, 11	2019	<ul style="list-style-type: none"> - розробка науково – проектної документації на ремонтно-реставраційні роботи;
	2020-2023	<ul style="list-style-type: none"> - реалізація проекту.

об'єкт	строки	роботи
меморіальний будинок-музей Д.І. Яворницького на пл. Шевченка, 5	2019-2020	- розробка науково – проектної документації на ремонтно-реставраційні роботи фасадів;
	2020	- реалізація проекту;
	2021-2022	- розробка науково – проектної документації на ремонтні роботи внутрішніх приміщень;
	2023	- реалізація проекту.
будинок музею на пр. Д.І. Яворницького, 18	2019	- коригування проектно-кошторисної документації на реставрацію фасадів;
		- реалізація проекту;
	2020-2021	- переобладнання охоронної та протипожежної сигналізації;
	2020	- коригування проектно-кошторисної документації на капітальний ремонт приміщень;
	2021-2023	- реалізація проекту;
	2019-2020	- розглянути можливість реконструкції гідродинамічної котельні із встановленням електричних котлів.
територія музею в межах землекористування	2019	- розглянути можливість будівництва лапідаріуму (для зберігання кам'яної пластики від енеоліту до запорозьких часів з реставраційними майстернями).

ПРОГРАМА

розвитку Дніпропетровського національного
історичного музею ім. Д.І. Яворницького
на 2019 рік

Наукова та видавнича робота:

до **170-річчя** від дня заснування музею:

- всеукраїнська наукова конференція з проблем музеєзнавства і краєзнавства;
- урочисті студії з запрошенням музейної спільноти України;
- виставка "Легенди і оповідки про колекцію ДНІМ";
- інтерактивний захід "В гостях у ювіляра"

розкопки пам'яток археології
Дніпропетровської області:

- 2 наукові експедиції (с. Токівське та с. Кам'янка Апостолівського району);
- 1 розвідка (Царичанський район)

видання каталогів:

- "Портрети в живописному фонді музею";
- „Хрест у колекції ДНІМ”;

збірки наукових робіт до конференції,
присвяченої 170-річчю ДНІМ;
туристичної мапи по комплексу ДНІМа.

Робота з колекцією:

створення 3-D проєкцій 200 експонатів (Керносівський ідол, скіфський посуд, чумацький віз, карета тощо) для поширення в мережі Інтернет

створення макету кургану у розрізі для доповнення експозиції зали № 1 "Наш край у найдавніші часи" з метою популяризації археології (особливо для дитячої аудиторії)

створити близько 100 виставок:

- "Шедевр сакрального мистецтва з Чернігівщини: дарунок Івана Мазепи";
- "Революція Гідності – 5 років потому";
- "Іноземні інвестиції в Україні";
- "Світ дитинства: шкільні роки";
- Made in China;
- "Краса епохи" (історія прикрас) тощо.

Комунікація:

вечірня інтерактивна екскурсія
“Історія одного воїна”

лабораторія “Музей очима дітей” (пошук нових шляхів взаємодії з дитячою аудиторією)

авторські екскурсії для різних вікових категорій:

- “Красуні степу”;
- “Їх називали характерники”;
- “Традиції чаювання”;
- “Відоме й невідоме – Н. Махно” тощо.

Комунікація:

(продовження)

- у рамках програми **“Музей без обмежень”** (робота з людьми з особливими потребами), провести 2 пілотних арт-терапевтичних заходи:
- “Шоколадні історії” для людей з вадами слуху;
  - “Жива глина” для дітей з фізичними вадами (ДЦП)

програма **“Добрідень, музей”** - виїзні заняття для дошкільних закладів

- програма **“Вихідні з музеєм”** (альтернативна форма екскурсійної роботи з елементами перформансу і майстер-класами):
- “Далекий-близький Китай”;
  - “Дорослі граються”;
  - “Жага краси” тощо.

Модернізація:

- оновити систему освітлення залів експозиції музею та окремих артефактів (Наталіївська стела, середньовічні монети, культові речі, тощо);
- провести **WI-FI** в експозиційні зали музею;
- спростити для відвідувача **навігацію** експозицією шляхом створення нових маршрутних маркерів

- розробити концепцію застосування **динамічних вітрин** в експозиційних залах музею;
- впровадити **проекторну рекламу**.

Очікувані результати:

- збільшення кількості відвідувачів, колекції та фінансових надходжень;
- функціонування музею як сучасного осередку наукового та культурного життя краю;
- зростання кількості музейних предметів, що експонуються в музеї та за його межами;
- зростання туристичної привабливості музею та краю.

Надходження на спеціальний рахунок (платні послуги)

Дякую за увагу!